

Formació per
a professionals
de joventut

TEMA JOVE: INNOVACIÓ

●● Projecte “Ens movem”

CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

L'any 2009, es posa en marxa un taller de dinàmiques de ball per a joves amb discapacitat intel·lectual des de la Regidoria de Joventut, que posteriorment es decideix incorporar-lo a l'Escola de Creació Jove. Així, al febrer de 2010 s'incorpora a la programació general de l'escola i augmenta el nombre de participants, i no només això, sinó que es comença un treball conjunt i coordinat, amb altres disciplines que s'imparteixen a l'Escola, com ara el teatre musical i es fa una gala de finalització de curs, en la qual joves amb discapacitat intel·lectual mostren el treball realitzat durant mesos al costat d'altres joves de 10 a 18 anys: treballen, es coordinen i cooperen, per tal de fer un espectacle en comú.

La convivència puntual que es donava entre la gent jove que hi participava el dia de la gala va fer que ens plantejàrem el següent: per què, després d'aquesta convivència, havíem de tornar a les classes separant de nou els joves amb discapacitat de la resta de joves? I decidim elaborar un projecte amb una activitat de més durada, aprofundiment i serietat: abordar un treball en què, a través de les arts escèniques, es creara un espai d'integració entre persones amb i sense diversitat funcional, on cada alumne és considerat únic, però igual als altres, i no classificable com a capaç o com a incapaç.

L'objectiu, o millor dit, el pretext, era el muntatge d'un espectacle que fóra treballat al nivell més pròxim al professional, on els participants foren els artífexs de tot el que calguera (treball escènic, elaboració d'escenografia, vestuari, atrezzo, etc.)

I així va sorgir el projecte "Ens Movem", un projecte de la Regidoria de Joventut que comença el febrer de 2013. Els seus protagonistes són joves amb diverses capacitats, i el seu objectiu crear un moviment de cooperació, solidaritat, creativitat, aprenentatge mutu i inclusió, fonamentalment a través de les arts escèniques.

<http://www.santoandalacant.es/sites/default/files/2018-04/NOS%20MOVEMOS.pdf>

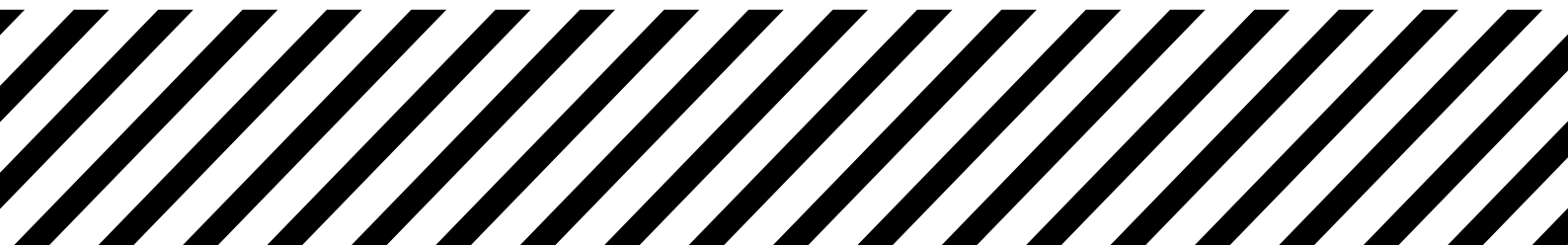
“Ens Movem” es crea, d’una banda, centrat en el laboratori d’arts escèniques per a la diversitat funcional, i d’una altra, amb un moviment cooperatiu juvenil al voltant de les primeres actuacions, d’on sorgeix un grup de joves que col·laboren en l’elaboració d’una exposició de fotografies i un curt documental que explica el projecte a la ciutadania i què es pretén. Tot això creat per joves.

Un any més tard, es crea un altre dels eixos fonamentals del projecte: la intervenció amb menors subjectes a mesures judicials.

Des de l’any 2013, s’han fet sis muntatges teatrals, tres exposicions fotogràfiques i dos curts documentals; a més a més, en l’actualitat s’ha posat en marxa un “Ens Movem Júnior”, destinat a menors de 7 a 12 anys.

“Ens Movem” parteix del treball en grup, sense que importen les característiques de ningú; d’aquest grup sorgeix quelcom màgic, i de tot el procés, els i les joves extrauen un aprenentatge mutu enriquidor. Estímuls molt positius que constitueixen un patrimoni molt valuós, i que conformen

OBJECTIUS

- **L’objectiu general és crear un moviment entre joves, de cooperació, de solidaritat, de creativitat, d’aprenentatge mutu, d’inclusió.**
 1. Afavorir l’ús de l’art i de la cultura com a eines de transformació social.
 2. Afavorir la cohesió i la inclusió social, mitjançant la creació d’espais de relació, intercanvi i convivència.
 3. Facilitar la cooperació, l’associacionisme i el voluntariat.
 4. Desenvolupar una oferta d’oci inclusiu.
-

DESTINATARIS

- **Joves amb diverses capacitats, d'edats compreses principalment entre els 12 i els 35 anys;** actualment, en les diferents activitats del projecte participen de forma continuada i directa uns 30 joves procedents de diferents municipis de la comarca de l'Alacantí, com ara Alacant, El Campello, Sant Joan d'Alacant i Mutxamel.
- **Menors subjectes a mesures judicials.**
- De forma indirecta, quan es realitzen activitats de sensibilització amb els centres d'ensenyament, **cooperatives amb associacions juvenils**, o amb grups de la mateixa Regidoria de Joventut, hi participen més joves.
- **Menors de 7 a 12 anys**, en el vessant júnior del projecte.

METODOLOGIA

El projecte s'estructura en tres eixos fonamentals:

El laboratori d'arts escèniques per a la diversitat funcional, la cooperació juvenil i Ens Movem com a recurs per a actuacions d'intervenció sociocomunitària per a menors amb mesures judicials en medi obert.

La metodologia que s'utilitza a l'laboratori d'arts escèniques és la dansa teatre i el teatre físic. El treball en dansa teatre es caracteritza per l'important paper de l'interpret a l'hora de la creació. Qui la dirigeix o coreografia planteja pautes d'improvisació amb les quals l'interpret ha de jugar i presentar una proposta de moviment escènic tot oblidant-se de les cotilles que tradicionalment limiten la creativitat en altres mètodes més ortodoxos. El coreògraf utilitza el material aportat pels intèrprets per a elaborar les diferents composicions que finalment con formaran l'espectacle. En dansa teatre és de vital importància el treball amb les emocions i els sentiments, i la seua expressió, sempre a través

del moviment. El mètode de la dansa teatre es basa en la composició d'obres d'art derivades de les propostes dels mateixos intèrprets; es tracta d'una disciplina de creació que implica necessàriament el treball en equip i el desenvolupament d'una profunda comunicació entre qui actua i balla. El treball s'articula entorn del muntatge d'un espectacle, i culmina amb l'estrena i una xicoteta gira. Com que el teatre és físic, i la dansa teatre, les disciplines que s'hi treballen, també incloem nocions de clown, grotesc, dansa contacte, dansa clàssica i ioga. Utilitzem una doble metodologia: d'una banda, fem un treball convencional tècnic, de moviment i coreografia amb un enfocament terapèutic, i d'aprenentatge i superació de barreres; d'altra banda i més important, usem l'essència de cada persona (la manera de moure's, d'expressar-se, les vivències...) per a desenvolupar les seues propostes fins a convertir-les en material escènic interessant. Per a ambdues fórmules és imprescindible el treball en equip, la creació col·lectiva i el reforç positiu.

Un altre dels eixos és que el projecte és un **recurs per a actuacions d'intervenció sociocomunitària per a menors amb mesures judicials en medi obert**, tot partint d'una planificació específica a través d'una persona professional que tutoritza l'activitat i en fa el seguiment en coordinació amb el personal tècnic de Benestar Social. El nostre plantejament passa per la idea que el camí per a la inclusió de menors amb conducta antisocial s'ha de basar en la integració en la comunitat i no en l'aïllament social.

Finalment, **la cooperació juvenil i l'eix des del qual es treballa és l'oci inclusiu, formatiu i de sensibilització, mitjançant activitats d'oci, de dia o de cap de setmana**. Pretenem oferir un oci inclusiu i alternatiu al tradicional, des d'organitzacions que treballen en l'àmbit de la discapacitat, i per a això utilitzem el projecte en si mateix i els seus components, i de tant en tant col·laborem amb associacions juvenils o grups de joves, utilitzant el mateix projecte com a recurs per a la sensibilització en l'àmbit de la diversitat funcional.

ACCIONS I TEMPORALITZACIÓ

- El laboratori d'arts escèniques en què es treballa el muntatge teatral s'inicia al setembre i finalitza al maig amb la representació de l'espectacle. Durant aquest període s'executa també la intervenció amb menors subjectes a mesures judicials.
- Ens Movem + consisteix en activitats d'oci inclusiu durant un cap de setmana, tot el grup en un alberg, es realitza al maig o juny.
- Durant el mes de juliol, atés que el grup de majors participa en campaments amb les seues organitzacions o associacions, només es porta a terme, de manera intensiva, de dilluns a divendres; les activitats d'"Ens Movem Júnior" durant aqueix mes interactuen amb els tallers del grup de la tercera edat.
- Fa poc hem posat en marxa la "Companyia Ens Movem", composta per un grup de joves més reduït, per tal de treballar d'una manera més professional, i que ens permeta fer actuacions en altres localitats i posar en gira els nostres espectacles teatrals; actualment estem fent assajos tres dies al mes per a posar en gira de nou "Senyors de vestit i corbata".

RECURSOS HUMANS I MATERIALS

- Dos professors del Laboratori d'Arts Escèniques, els dos joves llicenciats en Art Dramàtic, amb una àmplia experiència en l'àmbit de la discapacitat intel·lectual i les arts escèniques.
- Una responsable del programa d'intervenció sociocomunitària amb menors amb mesures judicials i monitora de suport.
- Una tècnica de joventut de la Regidoria, per a la coordinació del projecte. Les activitats del projecte es fan normalment a la Casa de Cultura, el Centre de Majors

AVALUACIÓ: INDICADORS, RESULTATS, ASPECTES DE MILLOR

Els i les joves que hi han participat, ho han fet de manera voluntària. Ens Movem és un projecte enriquidor, no només per a joves amb diversitat funcional, que tenen l'oportunitat de participar en una oferta d'oci inclusiva, tot formant part d'un grup a part de la família o l'escola, un fet aquest enriquidor i nou...

Ens Movem genera espais de complicitat i amistat amb altres joves del municipi, però també joves sense diversitat funcional; és un procés enriquidor, en el qual aprenen a treballar amb joves que funcionen d'altra manera, on els objectius s'aconsegueixen i s'arriba a la mateixa finalitat, però cadascú ho fa d'una manera diferent i de diverses formes.

Els resultats obtinguts any rere any continuen sent molt satisfactoris, a nivell quantitatiu: la participació és estable; s'hi produeixen baixes, però de seguida són cobertes per noves altes, atesa l'alta demanda que hi ha per a participar en el projecte. Però sobretot a nivell qualitatiu: Ens Movem s'ha convertit en un referent com a espai integrador en què conviuen tant joves amb discapacitat intel·lectual com joves sense discapacitat; un espai que fomenta la inclusió del col·lectiu, i on participa com a ciutadania activa en el desenvolupament sociocultural de la seua comunitat. I d'altra banda, propícia que els i les joves s'enriquisquen, compartint experiències i sentiments en interactuar amb persones amb capacitats tan diverses, sempre posant l'accent en com i què aprenen.

És un gran recurs no només per la sensibilització en matèria de diversitat funcional i inclusió, sinó també com a recurs socioeducatiu. És per això que, des d'Ens Movem, es treballa en un nou projecte, Kairós, basat en l'experiència del treball en l'àmbit de la intervenció sociocomunitària per a menors amb mesures judicials en medi obert; un projecte que s'ha plantejat als centres d'ensenyament, per a la utilització com a recurs educatiu, com a alternativa a l'expulsió del centre, en què els i les joves puguen fer un equivalent de les hores d'expulsió.

Ens Movem, actualment, es finança exclusivament del pressupost de la Regidoria de Joventut, per això cal recaptar suport econòmic d'altres institucions, com per exemple la Diputació d'Alacant o la Generalitat, per a poder continuar creixent i dur a terme més activitats que servisquen, d'una banda per a la difusió del projecte, però sobretot que posen el projecte al servei de més joves i de la ciutadania, i així aprofitar el gran recurs en què pot convertir-se.

TEMA JOVE: INNOVACIÓ

IVA J Institut Valencià
de la Joventut

www.ivaj.es/temajove
f [facebook.com/GVAivaj](https://www.facebook.com/GVAivaj)
t @GVAivaj
i @GVAivaj